

۱۷ رمضان ۱۳۳۷

بازار ایرتسی

۱۶ خیزران سنه ۱۳۳۵

صاحب امتیاز و مدیر مسئول حسن کاظم

ملک عثمانیه - امت اسلامیة همچون مفید
اولان آثاره صحیفه لرمن آچیقدر . درج
ایدلیان اوراق اعاده ایدلر .

مطبعه و اداره خانه سی : استانبول باب عالی
جوازنده ابوالسعود جاده سنده نوسرو ۷۵
اصحاب مصاحفانه هر ساعت آچیقدر .

جبرئیل صوفی

شمذیلک هفته ده برلشر اولنور .

سر محرری : مصطفی فوزی

تاریخ تأسیسی ۱۳۲۷ سنه هجری

سنه لک ۱۸ نسخه اعتبارله مالک شاهانه
ایچون یشین اوله رنق ۱۴۵ آلتی آیلنی
۷۵ فروش و مالک اجنبیه ایچون
۱۶۰ غروشدر .

نسخه سی ۳ غروشدر

تصوفی ، دینی ، اخلاقی ، ادبی ، سیاسی جریده اسلامیة در

نوسرو ۱۶۰

دوشدی اسلام کنبجاری هپ بر اونوز ورطه یه
اولدیل بر جوق جرائد آنلره یارومین
بوسیتون مهجور ایلدی زمره ارباب دین
تاعلدن قمر دیلر حام حیای سوز جیلر
ماوراده قالدیلر ایشاخیلر ، کوندوز جیلر
لوحه اسلامده شطرنج اوپنور اهل نفاق

منصفانه حق تسلیم ایت اگر انسان ایسه
مسلمان ایمکی صاندکی یا ندکی سن؟
و ارسه کرم ایمانک و دینک بوجی سزاق نهدن؟
شرق و غربه اوپنور مشوار و طور و مشرک
زده دینک زده ایمانک نه اولدی مذهبه؟
مسلمان اجداد که سن اولدک صلویدر
غنمات دینکی ترک ایتدک اولدک دیردر
کنجلیک بیدن شیمازدک بکره دی دیوانه یه

هر بری دیندن حیادن ، قورقودن بیگانه در
شرق و غربدن بوسیتون باشقهجه آلفتیز
باهوای نفس ایله زندوست ، یا آشفته یز
مسلمان دینیز بزه کافر دکلدر اسممن
بکره من برمانه نه اسممن نه رسممن
اسممز احمد علی یامصطفی در صورتا
رسممن ، عادات بر دینده یوقدر

یوق ینه
کیتدی اسلام ، یوق دینت مسلمان تریزه ؟
آبروی اهل اسلام آقده هپ سوبسو
مقتدر حیوانه دونک بویه حریم بو ؟
اولا آدامش اولدق خوته نک اغفالنه
منصفانه بر نظر قبل ملتک باق حالنه

بکله یورسک مهدی کلسونمی دیوای مسلمان
مهدی سن اول سندن اولسون دین و ایمان منبای
مهدی بالغرض شمدی کسه دلده ایمانکی وار ؟
زده در دین و کتابک الله قرآنکی وار ؟
غنمات دینی قادی ، اعتقادکی صحیح ؟
بوله لکله یلسون مهدی سن ای مستبیح
دینکی دجاله ویردک آلدی دجال قاجدی ده ،

شیمدی دجال طوغمه مهدی آراسک بارشوده
سن توکلارله مهدی بکله یورسک واقعا ،
حق دیورکه ، لیس الانسان الاماسی
یو طرفده مهدی بکرکین زوالی مسلمان ،
او طرفده نه حیا قالدی نه غمت ، ایمان
مهدی کلسه غالب اول بزی برما دیر ،
هانکی ایمانل چیقوبده آندن استمداد ایدر ،
الک قوی مؤمنلرک آکنده وار ، ذبیک لکه ،
لا ایللی طور دیلر چونکه او عالی مسلیکه
جایدیلرله دین و ایمانی کروه اشقیاء
مسلمانلر هپ سکونت ایتدی ، و حتی اولایا
شیمدی ای مؤمن جهانده بوله در هپ قاعده ،
سن سن قورنارها ن هیچ کیسه دن یوق فائده
سندمه مهدی ، سندمه دجال ، سندمه طامت سندمه نور ،
نوره قوش ، طلعتدن آبریل ، اوله دجال کهور ،
دینکی کتدک صیانت ایت هان ای مسلمان
احق اوله دینه یاردم ایمن اینای زمان
دین ایله دنیا یه سی ایت سن سن قورناریتر
کیسه دن همت کوزتمه کلسون ناکه ضرر ...

دینکی مینونه و برمه فرقه یه بل باعلامه
جایدیلرله صکره دین کیتدی دیوبقان آعلامه
ملتت حادیم قشدر مستقیم ، دینی بتون
عائله ک افرادلی تربیه ایت دینک ایچون
لوم لاندن چکنمه دین ایچون اول یهنهد
کری بوله قتل ایدر لسه اوورسک بر شهید
علم و فن و صنعتت اوله معارض ، ناصر اول
بونلری دینکه احیالکه برچاره بول

صوکه نصیحت ، صوکه سوز شو : (مسلمان انسانلره)
قوله یایه قیزلری خالق اوکرمه آنلره

فاخر دراعمان مصطفی فوزی

مقالات

امر بالمعروف معنایی و صور ایفایی

بالجمله ملل اقوامک کندی طبایع و عاداتی بر معروف و منکرلری
اولوب ، یکنفر ندکی معروفیله امر ، و منکردن نهیه مداومت و احتیاملری
لستندمه ملل تری محافظه ایدر لسه اگر شواکی جهته اهتمام اولنوب

مقتدر اولائے واجید دیگر شریطی؟ بقی تصحیح، وفنہ و فسادک اٹھاندن توفی و تأثیرشہ و کندیہ برضر اصابت ایتمہ حکمہ علیہ ظن و شاید برضر اصابت ایدرسہ صبر و تحملدن عبارتدر مقتدر اولئر طرفندن ترک و اہمائہ مساعدہ شرعیہ اولدنی کی ناسک ہلاکی و من طرف اللہ بلا و مصیبتک تعمی امر بالمعروف ترک سبیلہ اولدنی کتب معتبرہ مصرعہدر حضرت رسالتک اقتدی حضرت تری و امرو بالمعروف و انہو عن المنکر قبل ان تدعو فلا یستجاب لکم و تستواللہ فلا یعطیکم . . الخ . بیورمشدر .

یعنی معروفہ امر و منکردن ہی ایدیکز یوقسہ ندماکز قبول اولئور و ندمہ جناب اللہ ایستدیکری ورز و ندمہ جناب اللہدن نصرت طلب استدیکر زمان نصرت ایدر ہی سزل خیر و برکت و ظفردن محروم قلمدن امر بالمعروف ہی عن المنکرہ شتاب ایدک چونکہ بر مصیبت کزلو ایدئورسہ بالکز حاجی متضر اولور اظهار اولئورسہ منع ایلمائیکز کافسہ ضرری شامل اولور ای اخوان دین بائکز جناب مفیض الجودہ و تعاونو علی البر و التقیوہ آیت کریمہ سندہ بڑہ امر بالمعروف ہی عن المنکر ہی یک بلقائہ امر بیوربور مثلاً دین و دنیاچہ بڑہ فائدہ سی اولیوب اضاعہ عمر و مالدن عبارت اولان برطاق تیارولر و جاننی و اوونلرک نامی ہی ایدوب قوہ معنویہ فی حال اولان عبادات و طاعانہ و فقر و ضعفایہ و ملت و وطنک محافظہ سنہ سبب اولان اعائتہ بروچہ شرعی امر و تشویق ایلمک ہم بر تقویہ تعاون و ہم ائم و عدواندن عدم تعاون حاصل اولور بخصوص اضاعہ عمر اضاعہ مالدن دہا مضردر چونکہ یک عمرک بر دیقیہ سی برملیون لیرا ایله اللہ میہ جنی ہر عقل قاصرک مسلمی ایسہدہ حرص و شہوت و غفلت سبیلہ ہر کس کندی نفسنی منع ایدہ میہ جکی جہنمہ امر و ناہینک لزوم و فائدہ سی فی اشتہادر .

امر بالمعروفک بر قاج سببی اولوب برنجیدی امر مأمور بہہ اولو کندوسی دوام و منہی عہدن دخی اجتناب ایلمکدر زرا کسی اولو کندی نفسہ حاکم و نفسندن مسئول اولغلہ دائماً نفسنک اسلاحتہ چالشوب ساحۃ سلامتہ جیقارنک چارہ سنہ توسل ایلمی لازمدر . شافی رحمۃ اللہ حضرت تری بیورمشکہ کندی نفسہ مرجت و منہی اولمائیکز کیمسہ بہ فائدہ لری یوقدر نفس امارہنک شرع میال اولدنی دلیل عقل و نقلی ایله ثابت اولدنی کی خادمی حضرت تری شو بیئتہد یک واضحاً بیان بیورمشدر :

«نفسی الی ماخرتی داعی» «تکثر اسقامی را و حاجی»
«کیف احتیالی من عدوہا» «کان عدوی بین خلاعی»

یعنی ہم قسم دائماً بکا ضرر ویرن شیتہ فی دعوت ایدوب علت و مرضی آرتریور بر دشمنک ہم ایچر عہدہدر اودشمندن بن نصیل

ہر کس علی حدۃ ہوائی نفسانہ سنہ مطابق کوردیکی ملل سازہنک عادلتر فی اعتیاد ایدر سہ ملتیر فی غالب ایدہ جکری آشکار اولدنی کی یئرلندہ مخالفت و منافرتک ظہوری دخی محقددر . زرا انسان ہر نہ قدر عقل ، فکر ، حیا سبیلہ انواع سازہ حیوانیہدن ممتاز ایسہدہ طبیعت حیوانیہدہ مرکوز اولان حرص و شہوت ، غضب ، عقل ، فکر ، حیائی ازالہ ایدہ ترک ظلم و عدوانہ میل و ہوس وجودہ کلذیکندن ہر کس حالی اوزرہ ترک اولنسہ بہرہ حال بر برلرک جائتہ مالکہ تعرض و بطالت و کسالتہ انہما کاری سبیلہ خراب و بریشالیر فی موجب اولور امر بالمعروف لئہ و شرعاً ندیمکدر معروف لئہ ہر ملکت عقل سلیم صاحب لری دین و دنیا لئہ موافق کوردوب قبول ایلمکری ، منکر دخی دین و دنیا لئہ نسبتہ عقول سلیمہنک قبح ایلم حکم و یا توقف ایلم کتابلرک تقبیح و تحریم ایلمکی عملدن عبارتدر اصطلاح شرعیہدکی معروفک معناسی (و ہوامیہ رضائہ من قول او فعل) یعنی معروف شول قول و فعلدرکہ آئندہ رضائہ الہی بولتہ منکر دخی (و هو مالئیس فیہ رضائہ من قول و فعل) یعنی منکر شول عملدرکہ شرع شریف تقبیح ایدوب آئندہ رضائہ یولئدنی بیان ایتمش اولہ ایشہ شوملت تحبیہ اسلامہنک بین الام افضلنی امر بالمعروف ہی عن المنکرہ اہتمام لری ایلم اولدنی قرآن کریمک شواہت کریمہ سندہ بیان بیورمشدرکہ «کنتم خیرامۃ اخرجت للناس» الایۃ یعنی سزناں ایچون، ہمدندن وجودہ اخراج اولئش خیر لوامت اولدیکز کہ شرع شریفدہ مستحسن اولان معروفہ امر و شرعہ مستحب اولان منکردن ہی وائہ تعالیک وحدانیتنہ ایمان ایدر سیکز امر بالمعروف ہی عن المنکر علی مراتب کافہ دوی العقول اوزرہ لازم و افضل عبادتدر صاحب شرعہنک بیانی اوزرہ و منکرک پیش وقت نمازی ادا و والدہ لری ارضادن سکرہ عمللرک افضل اعلاہ کلمات اللہ ایچون اعداہ دین ایلم برآ بخارہ و مجاہدہ ایلمک و آئندن دخی افضل بحر آجہاد ایلمک و آئندن دخی افضل امر بالمعروف و منہی عن المنکر دیننی ہر کس یکدیکری فی لندن کلدیکی قدر شرطہ معتبرہ سی داخلندہ شرع شریفک تحمین ایلمکی ہی امر و تقبیح ایلمکی شیدن ہی ہی منع ایلمکدر اگر شسوجہت احوال و یا ترک اولئورسہ بڑہ بر مزیت و افضلیت قالیہ جنی و ملیت و موجودیتیمز دوام ایتمہ جسکی ظاہر و بامردر امر بالمعروف ہی عن المنکر علی سبیل اللکفایہ ضرردر یعنی فرضی امر و حرامدن ہی فرضیدر ، و حاجی امر کراہت تحریمیہ ہی واجب و سننی امر کراہت تخریمیہ ہی منہی سانددر فقط یونلرہ اوج و جہاہ ایضا اولئور ، فہلہ ، قولہ ، قلبہ ، فہلہ امر و منہی امرانک قولاً علانک قلباً عوامک وظیفہ سیدر دیشلر زرا ہر خصوصہ اقتدار شرط اولغلہ قولاً و فعلاً امر بالمعروف دخی

ادبیات صوفیانه

خطابه

ظالم فلک آرتق منتهی چکمیہ حکم . . . نقدر چورک وارسه
 طورمه چکدر ا سن اوله بریلان سک که سکاواردغه زهر ساچا . .
 نفرت ایندیکه الساندن قاجارسک ا آرتق سنک نه طائی وعدلریکه
 ونده صوکی ظمین امیدلریکه ایانه جنم قالدی . بکاعصایمک جزائی چکد
 یرمکه ساقین چکمه ا بوتون اژدرلری دیورلری نقدر واسطه
 عذاب و ملامتک نقدر اسباب تہدیک وارسه طویلا دل کل . . . آرتق
 سندن فورقوروم . . . زرا آرتق سندن نفرت ایدیوروم . سنی عیونلر کده دوام
 ایندیکه کوره چکسک . . . شمه عزیم آرنه چقدر . سنی تہدید ایدیوروم صلتمه
 بوکازوم کورم زیرا که سن هیچ برشیدن آکلاماز بر حسرتسک ا
 بیپوده بنی قاندرمغه چالیشمه . . . اوردیاکار نوازیشلری نه اوساخته
 تسملریکی و اوسودار آغوشکی حیاته یکی دوشه چک اولان بدبختلره صا
 فلا : لطفلریکی اوزولایلر اوزریشمه سربکه حاضرلا آرتق بن سنک
 یازکی افلاشمام . سنک اولدینقی سعادت حقیقه نک بولی زدن بولندینقی
 اوکرندم . سکا اولان نقرتمده بوندن ایلری کایور . . . آکلا یورسک یا
 اوزولدیکنک پیووده . . . آرتق هنرمندن دونه نم ا

خی و وعد وصال و وصول آرزو حیا ل خاملریله آروغی ایسته یورسک
 دلکی : حیرحی بو آرتق ممکن دکل . . . دیکله دیکله . . . واسل امل
 اولق سعادتک صوک مرحله سیدر . . . بن دها کینیم . . . اورادن صو
 کرانه یاه چم . . . مصرک امراملری اینجندہ صاقلی بومبارکی حسرت
 روحسز می قاله جم ؟

خیرخیر : صاقین بکا ذوق سعادت طاندیرمه ، اونی دائما افقمدن اوزاق
 طوط که قلبمک هیجان بر آن اکبلمسین ، روحک فاله سی بر آن دیکمه
 سین و عذابلرم دوام ایشین زیرا که . . . حقیقی سعادتک دیکنلر آره سنده
 غنچه کل کی . . . بوجهر افلرک نو فرافلرک و اینلرک آره سنده کزلی
 اولدینقی کشف ایتدم . . . آکلا یورسک یا . . . صاقین صولتکدن وازچکمه
 سنی جوریکی آرتق دقجه نهمده بختیارلرم تزیادیده چکدر .

آرتق . . . وعدلرک ، لطفلرک روحی ظمین ایتیمور . . . بن باشقه افق
 باشقه سما آرا یورم آرتق موقف موجودیتلری سومیورم . . . شیمیدی به
 قدر محکوم زوال وجودلره عطف امل الیمکه نقدر آلدانقم !

نصل اوله دلکی ؟ بو نوکی ملک ، یارین بر غفریت ، شیمیدی طائی
 سیما راز صوکر ا بر جهره عقور . . . قانون شریعت . . . مرحمت ، عدالت
 انصاف ، فاحلا صه هین و ارایسه هبسی خیال ابشر کندی قلب و وجدانه
 کوره برالخلق ایدیور و بوتون اوزولری بیواتلک اوامرینه اوید

قورتنله بنایرم دیعکدر . تأثیرک ایکنجی سنی امر بالمعروفک : تأثیریک
 ایکنجی سینه کانجه اقرباء و احبانه امر و نهی الیمکدر جناب حق
 رسول اکرمه خطایا و انذر عیتمک الا قرین آیت کریمه سنی ازال
 بیوروب و هله اولده کندی اقرباء و تعلقاتی عذاب آلهی ابله انذار
 بیورم سنی امر ایدیوردی برکنسه . جبک الشی یعنی یم ، نحو اسنجه
 اقرباء و احبانه افعال سینه سنی کورمک و ابشتمک خصوصندہ کور
 و صاعر کسلیوب امر بالمعروف نهی عن المنکر اینز ایسه امر آلهی
 و سنت نبویه مخالفت ایش اولمسیله برابر سائرلر نه امر و نهیک تأثیری
 اولمیه جنی شویله طورسون بلکه افعال و اغرارلری دخی موجب
 اولر جناب مفخر عالم صلی الله تعالی علیه و سلم ائندیز حضرتلری
 صحیح مسلمده ابو سعید الخدری رضی الله تعالی عنہن مریدرکه :
 من رأی منکم منکرأ فلیقره بیده قال یمستطع فیلسافه ان یمستطع فلیقره
 و ذلك اضعف الايمان مالی شارح الجامع الصغیر مولانا المنادی احکامه ای
 معشر مسلمین مکلفین قادرین سزدن بریکر منکری یعنی فعلا یا خود قولاً
 اولوب شرع اظهارک قبیح ایلدینکی اسبابدن بری ارتکاب اولندینقی
 کوردنکنده یعنی بیلدیکینده و واقف اولدینده اوشی قبیحی الیه تغییر
 یعنی ازاله و دفع ایتسون و اگر الیه انکار و منعه قادر اوله منسه یعنی
 کندینه اولمنده برصورت حقوق و اصابتی ظن و کان ایدرسه لسانیه
 یعنی استغاث یا خود شرطه رعایت اوزره توبیخ و یا اغلاظه قولاً منع
 ایتسون بوق بوشقه دخی قول الیه منعه وقوع قتله دن و یا نفس و عضو
 و مالدن بریکر تلفندن خوف کی بر مانع و جودی سببیه مقتدر
 اوله من ایسه قلبیه تغییر ایتسون یعنی اگر منعه فعلاً و قولاً قدرتم
 اولسه ایدی منع ایدرم لکن اولو جهله مقتدر اوله مدبقتمدن قلبیه
 بو امر منکری کریمه کوردم و راضی دکل یتنی عزم و جزم ایتسون
 دیعکدر ایشته بوموال اوزره اولان افکار فانی دین اسلام خصلتلریک
 و یا خود آثارینک و یا خود دینک نهایت اولوب آتق اوتهمی اولمیان
 تصدیق و جزم ثمراتنک اضعفیدر دیعکدر شتارح قصوس قهصری
 حضرتلری معروف الیه امر و منکردن نهی شعب اعانندن بر شمعنه
 اولوب لکن بر جهت الیه شمعنه اقوی و بر جهت الیه اضعفدر اقواسی
 بدولسان الیه اولان تغییر و اضعفی قلب الیه اولان تغییردر دیعکدر نعمنا الله
 تعالی ببرکات علومه .

جناب حق فکرلیمزی نور عرفان الیه شوب و شریعت غرضامزک
 احیا و اجرانسه موفق بیورسون آمین

— اذینده — فوزیه جامع شریقی کریمه سینی مفتی زاده

احمد اسعد